

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра юридичних дисциплін

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

з навчальної дисципліни «Податкове право»
вибіркових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
262 Правоохоронна діяльність
(правоохоронна діяльність)

**за темою – «Основні зміни податкового законодавства в умовах
воєнного стану»**

м. Суми
2023 рік

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС (з юридичних дисциплін)
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри (юридичних дисциплін) (протокол від 29.08.2023 № 1)

Розробники:

1. Завідувач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС, доктор юридичних наук, доцент Панасюк О.В.;
2. Доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС, кандидат юридичних наук Пономарьова Я.О.;
3. Викладач кафедри юридичних дисциплін Сумської філії ХНУВС Новик М.Ю.

Рецензенти:

1. Заступник директора Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент Ващенко С.С.

План лекції

1. Податкові перевірки
2. Відповідальність платників податків та контролюючих органів та строки
3. Оподаткування благодійництва та витрат, пов'язаних із воєнним станом.
4. Інше (платникам єдиного податку, іншим ФОП та особам, які проводять незалежну професійну діяльність)

Текст лекції

17 березня 2022 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» № 2120–ІХ від 15 березня 2022 року («**Закон 2120**»). Закон 2120 вносить суттєві зміни до правил оподаткування в Україні у зв'язку з воєнним станом.

Узагальнено, зміни стосуються таких нововведень:

- дозволено проводити фактичні податкові перевірки з будь-яких питань та камеральні податкові перевірки щодо бюджетного відшкодування ПДВ (тобто частково скасований мораторій, введений до цього на всі перевірки);
- встановлено мораторій на проведення перевірок щодо сплати ЄСВ;
- введений податок 2 % від обороту для бізнесу (новий формат єдиного податку третьої групи), як альтернатива сплати ПДВ та податку на прибуток, для компаній та фізичних осіб з оборотом до 10 млрд грн. на рік;
- дозволено формувати податковий кредит із ПДВ без зареєстрованих податкових накладних (за умови їх реєстрацію після завершення воєнного стану);
- фактично, скасовано акцизний податок на постачання пального;
- дозволено застосовувати санкції за порушення порядку здійснення розрахункових операцій при продажу підакцизних товарів;
- дозволено не нараховувати ЄСВ фізичним особам – платникам єдиного податку;
- внесені окремі зміни щодо питань оподаткування надання чи отримання благодійної допомоги, а також врегульовано низку інших питань оподаткування.

1. Податкові перевірки

Закон 2120 частково скасовує обмеження щодо проведення податкових перевірок на період воєнного стану, які до цього були встановлені Законом України № 2118 від 3 березня 2022 року[\[1\]](#). Відповідно до нових правил, введених Законом 2120, в період дії воєнного стану дозволяється проводити:

- *фактичні податкові перевірки з будь-яких питань*;
нагадаємо, фактичні перевірки проводяться щодо дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, свідоцтв, у тому числі про виробництво та обіг підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин із працівниками (найманими особами);

крім того, Закон 2120 доповнив перелік підстав для проведення фактичних перевірок. А саме, додатковою підставою для такої перевірки може бути інформація про можливі порушення платником законодавства щодо забезпечення можливості проведення розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів, тобто щодо можливості розраховуватися банківською картою;

- *камеральні перевірки декларацій, до яких подано заяву про повернення суми бюджетного відшкодування ПДВ.*

Окрім того, Закон 2120 встановлює мораторій на проведення документальних перевірок щодо сплати ЄСВ на період воєнного стану, а також протягом трьох місяців після дати його припинення чи скасування. Перевірки, розпочаті та не завершені до 24 лютого 2022 року, на вказаний період зупиняються.

2. Відповідальність платників податків та контролюючих органів та строки

Закон 2120 визначає низку змін, що стосуються відповідальності за податкові правопорушення, зокрема:

- скасовується заборона на застосування штрафів у разі виявлення порушень за результатами проведення вказаних вище *фактичних та камеральних* перевірок; тобто за порушення, виявлені під час таких перевірок, можуть застосовуватися штрафні санкції (окрім винятків, окремо передбачених законом);
- пеня за порушення податкового законодавства не нараховується, а нарахована підлягає анулюванню в разі вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою внаслідок введення воєнного чи надзвичайного стану;
- на період дії воєнного стану та протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану штрафні санкції за порушення при сплаті ЄСВ не застосовуються, пеня не нараховується, а нарахована – скасовується;
- не застосовуються покарання за порушення порядку здійснення розрахункових операцій, *окрім санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій при продажу піддакцизних товарів*;
- держава звільняється від відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, якщо шкода була заподіяна в наслідок дії правового режиму воєнного чи надзвичайного стану; зокрема не нараховується пеня на невідшкодовану суму бюджетного відшкодування з ПДВ, якщо така заборгованість не відшкодована через виникнення форс-мажорних обставин у зв'язку із введенням воєнного чи надзвичайного стану.

На період дії правового режиму воєнного чи надзвичайного стану:

- зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством;
- для банків, інших фінансових установ та контролюючих органів зупиняється перебіг строків для повідомлення про відкриття або закриття рахунка платника податків. Рахунок вважається взятим на облік у разі отримання банком або іншою фінансовою установою повідомлення контролюючого органу про взяття рахунка

на облік у контролюючих органах або за мовчазною згодою, якщо таке повідомлення не отримано;

- припиняється перебіг строків, встановлених для взяття на облік у контролюючих органах платників податків та зборів.

Податок 2 % від обороту для бізнесу (новий формат єдиного податку третьої групи)

З 1 квітня 2022 року *фізичні особи-підприємці та юридичні особи*, в яких протягом попереднього календарного року обсяг доходу не перевищує 10 мільярдів гривень, мають можливість перейти на сплату єдиного податку третьої групи за ставкою 2 % із урахуванням таких особливостей:

- до таких платників єдиного податку не застосовуються будь-які обмеження щодо кількості найманих працівників;
- платники єдиного податку не є платниками ПДВ;
- податкові зобов'язання сплачуються щомісячно до 15 числа за підсумками попереднього місяця;
- податкова звітність подається щоквартально у строки, передбачені для квартальної звітності.

При цьому не зможуть стати платниками єдиного податку суб'єкти господарювання, що займаються:

- організацією та проведенням азартних ігор, лотерей та парі;
- обміном іноземної валюти;
- виробництвом, експортом, імпортом та продажем підакцизних товарів;
- видобутком та реалізацією корисних копалин;
- певними видами фінансової діяльності, зокрема страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, страхові компанії, інвестиційні фонди і компанії тощо.

Також не можуть бути платниками єдиного податку представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, що не є платником єдиного податку, а також фізичні та юридичні особи – нерезиденти України.

Для переходу на спрощену систему оподаткування платник податків має подати заяву до контролюючого органу за своєю податковою адресою до останнього числа місяця, що передує календарному місяцю, з якого планується перехід на спрощену систему оподаткування.

Після припинення або скасування воєнного стану платник податків автоматично переходить на систему оподаткування, яку він використовував до застосування єдиного податку за ставкою 2 %, з початку наступного календарного місяця.

Нові правила стануть очевидною перевагою для тих платників, які сплачували єдиний податок 3 групи і до 1 квітня 2022 року, оскільки новий формат податку фактично відмінняє встановлені ліміти щодо виручки та знижує ставку податку з 5 % до 2 %.

Однак, складно точно сказати, на кого із великого чи середнього бізнесу орієнтована така модель, оскільки звільнення від сплати ПДВ також

означає втрату податкового кредиту з ПДВ для самого платника єдиного податку, а також і втрату податкового кредиту для його контрагентів, які залишаються зареєстрованими платниками ПДВ. Тому для бізнесу, який є платником ПДВ, рішення про перехід на сплату єдиного податку має сенс у разі колегіального переходу на таку систему цілих секторів економіки, а не у разі індивідуальних дій окремих підприємств.

Реєстрація податкових накладних із ПДВ

На період дії правового режиму воєнного стану платники ПДВ можуть відображати податковий кредит із ПДВ лише на основі первинних документів, складених відповідно до вимог закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», без реєстрації відповідної податкової накладної або розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних («Реєстр») постачальником.

Протягом 6 місяців з дати припинення або скасування воєнного стану платники ПДВ зобов'язані уточнити суму свого податкового кредиту з ПДВ відповідно до даних Реєстру.

Ввезення та постачання підакцизних товарів

На період дії воєнного стану:

- операції із ввезення на митну територію України та постачання бензинів моторних, важких дистилятів, скрапленого газу, нафти та сирих нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід (мінералів), оподатковуються ПДВ за ставкою 7 %. Проте платники податків, які враховують податкові зобов'язання за даними операціями під час визначення суми від'ємного значення ПДВ, не мають права на бюджетне відшкодування.

Фактичного відміняється (ставка знижується до нуля) акцизний податок на пальне, зокрема на бензин, важкі дистиляти та газ.

Не виникає податкового зобов'язання з акцизного податку щодо підакцизного товарів (як палива, так і інших підакцизних товарів), що:

- примусово відчуженні або вилучені для потреб держави відповідно до Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану», вартість яких, у подальшому, не буде компенсуватись платнику податків;
- передані Збройним Силам України, добровольчим формуванням територіальних громад, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України та іншим організаціям, визначеним у кодексі, без попереднього або наступного відшкодування їх вартості;
- надані як гуманітарна допомога.

3. Оподаткування благодійництва та витрат, пов'язаних із воєнним станом

Податок на додану вартість

Податок на додану вартість (далі - ПДВ) — це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його

облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент).

Облік ПДВ на підприємстві, яке зареєстроване як платник ПДВ, складається з обліку таких компонентів:

- *Податковий кредит* – це сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання за звітний період (сума ПДВ сплачена таким підприємством у складі вартості товарів, робіт, послуг, придбаних в іншого платника ПДВ, або сплачена на кордоні митним органам).

- *Податкове зобов'язання* – сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установленій законом строк).

До бюджету платник перераховує суму ПДВ, яка є різницею між податковим зобов'язанням та податковим кредитом.

Платники податку на додану вартість

Відповідно до [статті 180.1 Податкового кодексу України](#) платниками податку на додану вартість є:

- будь-яка особа, що провадить або планує провадити господарську діяльність і реєструється за своїм добровільним рішенням як платник податку на додану вартість;

- будь-яка особа, що зареєстрована або підлягає реєстрації як платник податку на додану вартість

- будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню, та на яку покладається відповідальність за сплату податків у разі переміщення товарів через митний кордон України відповідно до [Митного кодексу України](#), а також:

1. особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, які передбачають повне або часткове умовне звільнення від оподаткування, у разі порушення таких митних режимів, встановлених митним законодавством;

2. особа, яка використовує, у тому числі при ввезенні товарів на митну територію України, податкову пільгу не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із [Податковим кодексом України](#), а також будь-які інші особи, що використовують податкову пільгу, яку для них не призначено.

Протягом дії правового режиму воєнного стану не вважаються такими, що використані в неоподатковуваних операціях чи в негосподарській діяльності, товари, придбані з ПДВ та:

- знищені (втрачені) внаслідок дії обставин непереборної сили;

- передані в державну чи комунальну власність, зокрема на користь добровольчих формувань територіальних громад, а також надані на користь інших осіб для потреб забезпечення оборони України під час дії воєнного стану.

Ключовим у цьому контексті залишається правильне документальне оформлення таких операцій. Тому, за можливості, рекомендовано складати та підписувати акти приймання-передачі активів (матеріальних цінностей) з отримувачами переданих товарів, а також фіксувати всі факти знищення активів шляхом складання, щонайменше, бухгалтерських довідок із зазначенням відповідних деталей.

Не вважається постачанням та, відповідно, не оподатковується ПДВ передача товарів (надання послуг):

- Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утворенням відповідно до законів України військовим формуванням, їхніми з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, задля потреб забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави;

- центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту та/ або закладів охорони здоров'я державної та/або комунальної власності, та/ або структурних підрозділів із питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Це не стосується випадків, коли такі операції з постачання товарів та послуг оподатковуються за нульовою ставкою.

При здійсненні вищезазначених операцій не нараховуються компенсуючі податкові зобов'язання та не складається зведена податкова накладна відповідно до вимог п.198.5 ст.198 Податкового кодексу України.

Не є порушенням діяльність неприбуткових організацій з передачі майна, надання послуг, використання доходів для фінансування видатків, якщо такі послуги надані, а кошти перераховані державним органам для потреб забезпечення оборони України, та/або грошові кошти перераховані на спеціальні рахунки, відкриті НБУ для збору коштів.

Податок на прибуток

Податок на прибуток підприємств (ПнП) — це прямий податок, сплачуваний підприємствами з прибутку, одержаного від реалізації продукції (робіт, послуг), основних фондів, нематеріальних активів, цінних паперів, валютних цінностей, інших видів фінансових ресурсів та матеріальних цінностей, а також із прибутку

від орендних операцій, роялті та від позареалізаційних операцій.

Використання податку на прибуток

За допомогою податку на прибуток можна регулювати такі процеси:

- вибір правової форми організації бізнесу;
- розподіл прибутку (на споживання чи накопичення);
- вибір методів фінансування інвестицій (самофінансування або залучення позичкових коштів);
- розподіл трудових та матеріальних ресурсів між окремими сферами господарської діяльності;
- розподіл та перерозподіл ВВП;
- регулювання темпів економічного зростання на макрорівні.

Податок на прибуток підприємств має значне фіскальне значення, чим відрізняється від аналогічних податків в економічно розвинутих країнах. Це обумовлено, перш за все, пропорціями в розподілі ВВП, які склалися історично: у централізовано-плановій економіці основну масу доходів бюджету становили надходження від державних підприємств і досить незначну — податки з населення, оскільки штучно стримувався фонд споживання і збільшувався фонд нагромадження.

Для компаній, що надають благодійну допомогу, як і раніше, працює правило, передбачене п. 69.6 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, відповідно до якого не призводить до збільшення оподатковуваного прибутку платника податків надання ним грошових коштів або спеціальних засобів індивідуального захисту (касок, бронежилетів, виготовлених відповідно до військових стандартів), технічних засобів спостереження, лікарських засобів та медичних виробів, засобів особистої гігієни, продуктів харчування, предметів речового забезпечення, а також інших товарів, виконаних робіт, наданих послуг за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України (чинний перелік, затверджений Постановою Кабінетів міністрів України № 758 від 26 жовтня 2016 року), якщо такі грошові кошти, товари чи послуги добровільно перераховані (передані) Збройним Силам України та іншим установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

У разі, якщо компанія перераховує допомогу неприбутковим організаціям, включеним до спеціального реєстру (що опублікований на сайті Державної податкової служби України за [посиланням](#)), – як і раніше відповідно до п. 140.5.9 Податкового кодексу сума коштів чи вартість товарів не збільшує оподатковуваний прибуток платника, який надає кошти чи товари, якщо розмір коштів (вартість товарів) *не перевищує 4 %* оподатковуваного прибутку попереднього звітного року компанії. Вартість, що перевищує вказаний поріг, збільшує оподатковуваний прибуток платника податків.

Доходи фізичних осіб

Не включається до оподатковуваного доходу (і, відповідно, не оподатковується отримувачем) цільова або нецільова благодійна допомога, що надається платнику податку, який постраждав внаслідок збройної агресії Російської Федерації, у період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану.

При цьому звертаємо увагу, що така благодійна допомога повинна розподілятися через державний чи місцевий бюджет або через банківські рахунки благодійних організацій, Товариства Червоного Хреста України, внесених до Реєстру неприбуткових організацій та установ.

Фізична особа також не включає в оподатковуваний дохід і, відповідно, не оподатковує благодійну допомогу від благодійників (юридичної або фізичної особи), якщо така особа відноситься до:

- **учасників бойових дій**

За умови, що така допомога надається для цілей придбання спеціальних засобів індивідуального захисту, технічних засобів спостереження, лікарських засобів, продуктів харчування чи інших товарів (робіт, послуг), які визначені Переліком, затвердженим Кабінетом міністрів України постановою № 112 від 24 лютого 2016 року;

- **працівників підприємств, установ, організацій, сил цивільного захисту, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, перебуваючи безпосередньо в районах проведення бойових дій та у період здійснення бойових дій, у порядку, встановленому законодавством, або на користь членів їхніх сімей;**

- **фізичних осіб, які мешкають або мешкали на території населених пунктів, де проводяться або проводилися бойові дії, та/або які вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах.** При цьому для осіб, перелічених в пунктах (2) та (3) допомога не оподатковується, якщо вона отримана на медичні цілі, а саме лікування та медичне обслуговування, для оплати вартості лікарських засобів, донорських компонентів, платних послуг з лікування тощо.

Однак, Закон 2120 визначає, що якщо фізична особа, яка мешкає чи мешкала у населених пунктах, на території яких проводяться чи проводилися бойові дії під час дії воєнного, надзвичайного стану, чи особа, яка вимушено покинула місце проживання у зв'язку з форс-мажорними обставинами (зокрема у зв'язку із введенням воєнного чи надзвичайного стану, що підтверджено у встановленому законом порядку) отримує благодійну допомогу *не від вітчизняних благодійників, а від міжнародних благодійних організацій*, така допомога не оподатковується в повному обсязі незалежно від її безпосереднього цільового призначення.

В усіх інших випадках правила оподаткування ПДФО благодійної допомоги для отримувача не змінились. Тобто, якщо фізична особа безоплатно отримала товар

чи грошові кошти (нецільову благодійну допомогу) на суму до 3 470 гривень (ліміт для 2022 року), податку на доходи фізичних осіб та військового збору не виникає. Відповідно, ні сама фізична особа, ні податковий агент не нараховують такі податки.

Якщо *фізична особа* в 2022 році надає благодійну допомогу неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових організацій та установ, така особа за результатами року має право на податкову знижку в розмірі, що не перевищує 16 % суми загального оподаткованого доходу 2022 року.

Особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність та ФОП (не на спрощеній системі), враховують як витрати своєї діяльності грошові суми чи вартість допомоги в матеріальній формі, що перераховуються чи передаються:

- Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, а також добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їхнім з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони держави,
- на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту, закладам охорони здоров'я державної, комунальної власності тощо
- грошові кошти, перераховані на спеціальні рахунки, відкриті Національним банком України для збору коштів.

Послаблення для неприбуткових підприємств та організацій

Під час дії правового режиму воєнного чи надзвичайного стану не будуть вважатися нецільовими передача майна або надання послуг, або використання доходів (прибутків) неприбуткової організації задля фінансування видатків, *не пов'язаних із реалізацією мети (цілей, завдань)* та напрямів діяльності, визначених установчими документами такої неприбуткової організації, за умови, що такі послуги та/ або майно:

- добровільно перераховані (надані, передані) Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їхнім з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, задля потреб забезпечення оборони держави;

- перераховані (надані, передані) центральному органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, силам цивільного захисту та/ або закладам охорони здоров'я державної та/ або комунальної власності, та/ або структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій; та/ або
- грошові кошти, перераховані на спеціальні рахунки, відкриті Національним банком України для збору коштів.

Плата за землю, екологічний податок

- З 1 березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний, надзвичайний стан, *не нараховується та не сплачується плата за землю* за земельні ділянки, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях, а також за земельні ділянки, визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/ або на яких наявні фортифікаційні споруди.
- За 2022 та 2023 податкові (звітні) роки не нараховується та не *сплачується загальне мінімальне податкове зобов'язання за земельні ділянки*, що розташовані на територіях, вказаних вище.
- За 2022 податковий (звітний) рік *не нараховується та не сплачується екологічний податок* за об'єктами оподаткування, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях. Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, визначається Кабінетом Міністрів України.

4. Інше (платникам єдиного податку, іншим ФОП та особам, які проводять незалежну професійну діяльність)

- З 1 квітня 2022 року та на період дії воєнного стану для ФОП, платників єдиного податку *першої та другої групи*, сплата єдиного податку стає добровільною. Вказані платники, які виявили бажання не сплачувати єдиний податок, у період воєнного стану не заповнюють декларацію за вказаний період.
- З 1 березня 2022 року та протягом 12 місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні ФОП (зокрема платники єдиного податку), особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та члени фермерського господарства мають право не нараховувати та не сплачувати ЄСВ за себе.
- Під час періоду мобілізації ФОП, які обрали спрощену систему оподаткування та належать до *другої та третьої груп* платників єдиного податку, а також юридичні особи, які належать до третьої групи платників єдиного податку, мають право за власним рішенням не сплачувати ЄСВ за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України.

Нагадаємо, Законом України № 2118 від 3 березня 2022 року був встановлений мораторій на проведення будь-яких перевірок з питань оподаткування військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) та

працівників Збройних сил України)далі – ЗСУ), Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, добровольчих формувань територіальних громад, поліцейських та працівників Національної поліції України, які захищають або захищали України та брали безпосередню участь у відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки в період дії воєнного, надзвичайного стану, перебуваючи безпосередньо в районах здійснення зазначених заходів;

У період дії в Україні воєнного стану строки позовної давності, як загальної, так і спеціальної, визначені Цивільним кодексом України, **продовжуються на строк дії воєнного стану.**

Ліцензії на виробництво та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах; виробництва, зберігання, оптової та роздрібної торгівлі паливом, та місць виробництва, зберігання, оптової та роздрібної торгівлі паливом, **щодо яких не сплачено черговий платіж або закінчився термін їх дії, вважаються чинними.** Такі платежі та продовження ліцензії мають бути здійснені протягом **30 днів** після припинення воєнного стану.

Дозволяється імпорт та реалізація тютюнових виробів за визначеними кодами з **маркуванням** відповідно до вимог країни члена ЄС– виробника такої продукції без додержання вимог до маркування за українським законодавством. Їх обіг можливий до протягом трьох місяців після припинення воєнного стану.

Штрафи за порушення вимог щодо медичного попередження споживачів виробів для куріння та вимоги до упакування, **не застосовуються** до таких товарів.

Санкції за порушення вимог щодо застосування РРО **не застосовуються**, крім санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій при продажу підакцизних товарів.